Vystoupení zástupce SMS ČR na hospodářském výboru ve Sněmovně ke stavebnímu zákonu

4.5.2026 - | Sdružení místních samospráv ČR

Na hospodářském výboru dne 30. 4. 2026 vystoupila vedoucí legislativy SMS ČR, který i na základě řady dalších odborných jednání upozorňuje za Sdružení místních samospráv ČR na závažné nedostatky sněmovního tisku 67 – ve verzi komplexního pozměňovacího návrhu.

Návrh v aktuální podobě není podle jejího názoru připraven k dalšímu projednání.

Navíc způsob, jakým je materiál předkládán a projednáván, přitom vytváří významnou nejistotu v území. Obce i jejich zaměstnanci dnes nevědí, podle jakých pravidel se mají řídit, zda mají za obec zahajovat úkony v územním plánování a stavebním řízení nebo počkat na změny, což v praxi vede k odkládání klíčových rozhodnutí a brzdění rozvoje.

Tento stav lze označit za neudržitelný a vyžadující zásadní korekci legislativního procesu, který byl od počátku nevhodně zvolen.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci,

jmenuji se Jindra Tužilová, jsem vedoucí legislativní analytička Sdružení místních samospráv ČR. V oblasti legislativy se pohybuji téměř pět volebních období a v minulosti jsem pracovala i na stavebním úřadě. Dovoluji si tedy říct, že tuto problematiku znám nejen z pohledu normotvorby, ale i z praxe.

Děkuji za prostor, který jste mi věnovali. Ráda bych ho využila k jednomu zásadnímu sdělení:

Tento návrh změny zákona – konkrétně komplexní pozměňovací návrh – není v kondici, aby obstál v aplikační praxi.

Zjednodušeně řečeno: nebude fungovat. Má příliš mnoho vad. Rozhodně nejde o bezvadný materiál.

Proč tomu tak je?

Protože byla zvolena cesta, která není vhodná pro tvorbu takto rozsáhlých reforem.

Legislativní pravidla vlády s takto komplexní materií v této fázi procesu jednoduše nepočítají. Nevyžadují po poslanecké iniciativě klíčové dokumenty – důvodové zprávy, RIA, analýzy dopadů nebo výpočty nákladů.

Tím nijak nezpochybňuji poslaneckou zákonodárnou iniciativu. A proces by to možná unesl, kdyby tisk byl připraven dokonale. Ale tento tisk ST 67 ani další jeho verze bezvadně připraven nebyl. A hlavně projednány předem.

Proč si tohle dovolím říct?

Protože otázky, které jsme řešili už v roce 2021 při rušení soustavy stavebních úřadů – tedy spisová rozluka, archivy, zaměstnanci nebo budovy – si klademe dodnes. No a v oblasti územního plánování

dokonce otázky jen přibývají, protože se jedná o zcela nové změny.

Dovolím si jednoduché srovnání:

Kdyby byl tento návrh v prosinci předložen do meziresortního připomínkového řízení, dnes by byl velmi pravděpodobně už na Legislativní radě vlády, možná i na vládě.

A vy byste dnes rozhodovali na základě transparentního procesu. Viděli byste, proč se co mění, kdo změny navrhuje a proč byly přijaty nebo odmítnuty. Měli byste v zádech Legislativní radu vlády – tedy špičku našich právníků a legislativců.

Ano, **rozhodnutí je vždy politické**. Ale má být učiněno nad kvalitně připraveným materiálem.

To se zde, bohužel, neděje.

Upřímně řečeno – **není v lidských silách se s tímto posledním komplexním návrhem v tak krátkém čase kvalifikovaně seznámit**, pokud nemáte k dispozici silný tým seniorní legislativců. Návrh je totiž obsahově velmi odlišný od původního tisku.

Přesto, přechodná ustanovení stále nejsou dostatečně dořešena, či vysvětlena, a tak se na nás UŽ NYNÍ obracejí obce s dotazy, zda mají zahajovat změny územních plánů či podávat žádosti o stavební povolení něco čekat na přijetí již 13. novely a co v ní tedy bude a jaké dopady je čekají. Takže už teď rozvoj obcí stojí.

Máme sice další verzi návrhu, ale otázky stále zůstávají otevřené či nedořešené.

Osobně jsem absolvovala desítky jednání a setkání, my sami jsme uspořádali dvě konference, ale žádná konference, „roadshow“ ani prostor pro vyjádření se k celému tisku v rozsahu několika minut nemůže nahradit standardní transparentní legislativní proces. O zaslaných podnětech, které zůstávají bez odezvy, nemluvě.

K té ne příliš vhodně zvolené cestě musím ještě dodat, že **v případech, kdy jsme jako organizace o návrhu jednali,** tak jsme vlastně jednali primárně se zástupci/zaměstnanci ministerstva, mocí výkonnou, nikoli s předkladateli, poslanci. Což samo o sobě vyvolává opodstatněné otázky o střetu zájmů moci výkonné a zákonodárné a přináší navazující otázky k výdajům z veřejných rozpočtů.

Možná by se tohle dalo přehlédnout, **kdyby výsledkem byl kvalitní a funkční materiál. Ale to není tento případ.**

Proto si dovolím na závěr jedno konkrétní doporučení:

Zabývejte se v otázce stavebního zákona především sněmovním tiskem 167, kterým je na devadesátku nutné odložit účinnost povinnosti vkládat informace do Národního geoportálu.

A zpomalte tento proces. Nepokračujte v tomto „běhu průsmykem“, vraťme se ke standardnímu, transparentnímu a osvědčenému legislativnímu procesu.

Protože předpokládám, že nikdo z vás nechce, aby tento zákon dopadl jako například zákon o podpoře bydlení, protože v případě takto dvou zásadních reformovaných oblastí budou dopady nefunkční legislativy opravdu fatální na mnoha úrovních chodu státu a ekonomiky, a hlavně v některých případech už bohužel nevratné.

Děkuji vám za pozornost.

https://www.smscr.cz/legislativa/verejna-sprava/stavebni-zakon/vystoupeni-zastupce-sms-cr-na-hospodarskem-vyboru-ve-snemovne-ke-stavebnimu-zakonu-5237cs.html